

RETOUCHER

(4) Tent van samenkomst

Lezing

Jahwe sprak tot Mozes en Aäron: De Israëlieten moeten zich legeren bij de tekens van hun families, ieder bij zijn eigen banier. Zij legeren zich rondom de tent van de samenkomst, maar op enige afstand. Aan de oostkant, daar waar de zon opgaat, legeren zich de groepen die onder de banier van het kamp Juda behoren. De leider van de Judeeërs was Nachson, zoon van Amminadab. Zijn leger bestond uit vierenzeventigduizendzeshonderd ingeschrevenen. Naast hen moet de stam Issakar zich legeren. De leider van de Issakarieten was Netanel, zoon van Suar. Zijn leger bestond uit vierenvijftigduizendvierhonderd ingeschrevenen. Dan komt de stam Zebulon. De leider van de Zebulonieten was Eliab, zoon van Chelon. Zijn leger bestond uit zevenenvijftigduizend ingeschrevenen. Het aantal ingeschrevenen van de groepen in het kamp Juda bedroeg in totaal honderdzesentachtigduizend. Zij moeten het eerst opbreken.

Numeri 2,1-9

Overweging

De lezing gaat verder met de opsomming van de stammen die respectievelijk aan de zuidkant, de westkant en de noordkant van de tent van de samenkomst moeten legeren. Er wordt heel precies beschreven dat ze op enige afstand van die tent moeten staan, dat ze in een bepaalde volgorde moeten opbreken en hoeveel manschappen elk leger telt. Maar kunnen we als gemeenschap wel iets leren uit deze lijst die eerder het werk van een legeraanvoerder lijkt dan een opdracht van Jahwe aan Mozes en Aäron?

In het boek **'Stem die mij roept – bijbels geloven met Patrick Perquy'**, lezen we het volgende over 'de tent van samenkomst':

In de woestijntijd kiest God een verplaatsbare woning, een tent om mee te trekken met zijn volk. In die tent worden de Tien Woorden van de Sinaï bewaard als handvest van bevrijding. Vanaf het boek Numeri wordt de Sinaï vervangen door de tent van de ontmoeting. De rol van deze berg als de plaats waar God zich toont, is uitgespeeld. Het heiligdom dat de Israëlieten hebben gemaakt, wordt de woning van God. De Woning wordt dus een mobiele Sinaï in hun midden. Merkwaardig is verder dat het kamp van de Israëlieten rond de tent van samenkomst niet in kringvorm maar in stervorm moet worden opgesteld om te voorkomen dat het volk een bende wordt, een meute waarin niemand zich nog onderscheid van elkaar.

Een joods commentaar geeft aan elke stam een eigen verantwoordelijkheid, een eigen invalshoek, als ze komen overleggen bij de ontmoetingstent. Juda aan de oostkant is de stam die het vruchtbare en het blijvende van de traditie moet bewaren en blijvend ter sprake brengen. In het zuiden waakt Ruben over het object van de samenkomst: wijken wij niet af van de reden waarom we samenkomen, dwalen we niet af van de weg en de juiste richting? Aan de westkant Efraïm, de stam van Jozef, die onderkoning van Egypte was geweest en als dusdanig geboeid door het nieuwe, het frisse, het onvermoede. De stam Dan in het noorden is gevoelig voor alle vormen van machtsmisbruik en klaagt dit aan: opgelet voor corruptie en steekpenningen!

Gelukkig is de school waar in de leraarskamer en tijdens deliberaties de vier aandachtspunten ter sprake komen in dialoog en goede verstandhouding! Leraars zoals Juda die de traditie van de school belangrijk vinden. Maar ook leerkrachten zoals Jozef die geboeid zijn door nieuwe technieken, vreemde kinderen, andere culturen. Ook machtsmisbruik moet gecontroleerd worden: worden de kinderen van de advocaat uit de inrichtende macht op dezelfde manier behandeld als Lies, dochter van een werkzoekende? En Ruben die voortdurend mag tussenkomen en zeuren omdat iets niet ter zake doet in de bespreking. Hij of zij zal veel werk hebben.

Maar ook op werk- en bestuursvergaderingen kan die opstelling van het kamp zinvol zijn. Is het een idee voor jeugdbewegingen om hun tentenkamp anders op te stellen? De open stervorm benadrukt én de verscheidenheid én de verbinding en ontmoeting in de centrale tent. Het valt op hoe actueel dit oude model is bij groepen die zoeken naar een democratische en integere vorm van samenleven.

Dennis Lenders & Jean Bastiaens (red.) (2020) **Stem die mij roept – bijbels geloven met Patrick Perquy** – Halewijn: Antwerpen, pag. 257-258

U hebt misschien al gezien dat de opstelling van de kapel vandaag iets anders is. We hebben de stoelen in de stervorm van de lezing geplaatst, zodat u zonder te weten in een bepaalde 'familie' terecht bent gekomen. De oostkant, die de traditie moet bewaken, het zuiden dat erover waakt dat we niet afdwalen van de weg en de juiste richting, het westen dat gaat voor het nieuwe en het frisse, en het noorden dat gevoelig is voor alle vormen van machtsmisbruik en dit ook aanklaagt.

Misschien zou u met die wetenschap wel een andere plaats gekozen hebben en we hadden daarom een kort momentje voorzien zodat mensen die liever een andere positie innemen, van plaats kunnen wisselen. Misschien moeten we voor het koor een uitzondering maken, want anders moet de dirigent straks naar de vier windstreken zwaaien...

De gedachte achter deze opstelling willen we ook verbinden met het thema van deze viering. Als we als gemeenschap willen herstellen en ons in de toekomst als gemeenschap ook willen herstellen, opnieuw stelling willen nemen, verder democratisch en integer willen samenleven, willen we deze lezing als uitgangspunt nemen om te beginnen met de vernieuwing van de stuurgroep.

Zonder het zelf te beseffen hebben we in de voorbereidingen hiervoor in de huidige stuurgroep al een aantal aanzetten gevolgd vanuit wat we misschien de 'handleiding van Numeri' moeten gaan noemen. Vanuit de bekommernis om tot een evenwichtige samenstelling te komen en alle stemmen vanuit de gemeenschap te laten klinken, hebben we volgende aanpak uitgedokterd.

In plaats van vanuit de huidige stuurgroep mensen aan te spreken, willen we vanuit de inspiratie die we zonet gehoord hebben een 'breed beraad' houden bij heel de gemeenschap. Via een extra nieuwsbrief zullen we een lijst publiceren met de namen van alle mensen die redelijk regelmatig te zien zijn of waren in de vieringen. Op die lijst kan je dan minimum 1, maximum 5 personen nomineren van wie je denkt dat ze in de stuurgroep een eigen bijdrage zouden kunnen leveren of de waarden van één van de families uit de lezing kunnen vertegenwoordigen.

We hopen dat er met deze werkwijze namen komen bovendrijven van mensen waar we misschien niet meteen spontaan aan denken. We hebben níét op voorhand aan de mensen op de lijst kunnen vragen of ze wel/niet in de stuurgroep willen komen, dus is iedereen ook vrij om achteraf te weigeren. Hoewel we geprobeerd hebben zo volledig mogelijk te zijn, zijn er misschien namen aan onze aandacht ontsnapt... Daarom kun je op het einde van de lijst nog zelf mensen toevoegen.

Een groepje van 'wijzen' (3 mensen uit de huidige stuurgroep en 3 andere nog aan te spreken deelnemers) zullen dan bekijken welke namen uit de bus kwamen om dan op basis hiervan een voorstel tot samenstelling van een nieuwe stuurgroep te doen en dit met aandacht voor verschillende evenwichten (man/vrouw, jong/oud, theologisch geschoold/ervaringsdeskundige...). Het is ook deze groep die dan de mensen in kwestie aanspreekt met de vraag of ze in zo'n engagement kunnen/willen stappen.

We hopen met deze vernieuwing rond te zijn tegen half november zodat de nieuwe stuurgroep kan 'geïnstalleerd' worden tegen Kerstmis.

Mensen die digitaal niet zo onderlegd zijn kunnen ook gewoon een papiertje met 1 tot 5 namen aan Sabine of aan mij bezorgen en die nemen we dan ook mee in de nominatielijst.

Als er mensen zijn die vragen hebben, dan kan dat nu of ook achter de viering bij alle aanwezige leden van de huidige stuurgroep.

Patrick Delanoeye – Tommy Vandendriessche
De Lier, 26 september 2021